

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมไทยแต่โบราณมีลักษณะเป็นครอบครัวแบบขยาย คือ มีปู่ ย่า ตา ยาย อยู่รวมกัน เด็กไทยจึงได้รับการเลี้ยงดูให้ความอบอุ่นทางจิตใจเป็นอย่างมาก ทำให้คนไทยมีบุคลิกภาพประจำชาติ เป็นคนใจดี มีเมตตา ยิ้มแย้มแจ่มใสจนได้ชื่อว่าเป็นสยามเมืองยิ้ม แต่ในปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ลักษณะครอบครัวขยายจากเดิมได้มีการเปลี่ยนเป็นแบบครอบครัวเดี่ยว อีกทั้งมารดายังออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อหารายได้เพิ่มเติมให้กับครอบครัว ทำให้เกิดปัญหาในการเลี้ยงดูบุตร สำหรับครอบครัวที่มีฐานะปานกลางหรือฐานะดีก็จะจ้างคนมาทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตร ซึ่งผู้เลี้ยงดูเหล่านี้อาจจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กไม่ดีพอ ทั้งยังขาดความรัก ความเอาใจใส่ที่พ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่พึงจะให้กับเด็ก สำหรับครอบครัวที่มีฐานะไม่ดีก็จะใช้วิธีฝากเลี้ยงกับญาติหรือเพื่อนบ้าน ซึ่งก็อาจจะไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร (กรมการฝึกหัดครู, 2549, หน้า 1)

เด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของชาติ เป็นวัยแห่งการเริ่มต้นซึ่งนักการศึกษาและนักจิตวิทยายอมรับกันโดยทั่วไปว่าเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ขวบ เป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดในชีวิต ที่สมองมีการพัฒนาเจริญเติบโตมากกว่าทุกๆ ช่วงอายุและเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปูพื้นฐานทักษะต่างๆ ให้แก่เด็กเพื่อมีความพร้อมที่จะพัฒนาในระดับต่อไป อีกทั้งเด็กเล็กวัยดังกล่าวเป็นวัยพื้นฐานแห่งชีวิต ที่จะต้องได้รับการเลี้ยงดูเอาใจใส่อย่างดีจากครูและผู้ปกครอง ซึ่งจะต้อรู้ถึงธรรมชาติตลอดจนความต้องการพื้นฐานของเด็ก การจัดการสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่มีคุณค่าต่อพัฒนาการของเด็ก ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและจริยธรรม อันจะเป็นรากฐานอันมั่นคงในการดำรงชีวิต การเตรียมพร้อมเพื่อให้เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การเรียนรู้เหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่ออนาคตของเด็ก (ขวัญชัย สุลัยศรี, 2546, หน้า 6-8)

เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ขวบ ควรได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัว แต่เนื่องจากสภาพวิกฤติทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง ได้สร้างความกดดันให้เกิดความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของเด็กไทย เพื่อที่จะสามารถผลิตผู้ที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีคุณธรรมและจริยธรรมสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานของคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตัวเองและสังคม (นิตยา คชภักดิ์, และคนอื่นๆ, 2544, หน้า 1-5)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนทั่วประเทศได้กำหนดเขตตรวจราชการไว้ 19 เขต เพื่อให้การตรวจราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นไปด้วยความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เขตตรวจราชการ 5 ประกอบด้วยจังหวัดสระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรีและชัยนาท (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2549, สิงหาคม 3) มีสถานรับเลี้ยงเด็กทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น เนอสเซอร์ บ้านเด็ก เตรียมอนุบาล ศูนย์พัฒนาลูกรักและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น ภารกิจต่างๆ ของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนดังกล่าวนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมอนาคตของชาติให้มีคุณภาพ คือ เป็นคนเก่ง เป็นคนดี มีคุณธรรมและมีความสุข บุคคลสำคัญที่สุดที่มีส่วนทำให้กิจการของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนดำเนินไปด้วยดีมีคุณภาพ คือ ผู้บริหารของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนนั่นเอง การดำเนินกิจการโดยที่ต้องแข่งขันกับสถานประกอบการประเภทเดียวกัน ทั้งภาคเอกชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของภาครัฐ ที่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ จากหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในพื้นที่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นผู้บริหารสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนจึงต้องทุ่มเทกายและใจทำงานอย่างเต็มความสามารถตามบทบาทหน้าที่ โดยใช้ความรู้ความสามารถ เทคนิคและวิธีการทางด้านกระบวนการบริหารตลอดจนศิลปวิทยาการต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนให้การดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กภายใต้ความรับผิดชอบให้ประสบความสำเร็จตามปรัชญาและเป้าหมายที่วางไว้ สถานรับเลี้ยงเด็กเป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรกของลูก ซึ่งให้แนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตที่สมบูรณ์แก่เด็กคล้ายบ้าน ต้องการความร่วมมือซึ่งกันและกัน ตัดสินปัญหาาร่วมกัน เตรียมสภาพแวดล้อมเพื่อให้เด็กเรียนรู้ มีประสบการณ์ด้วยตนเอง มีเสรีภาพทางความคิดและมีคุณภาพส่งเสริมพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กให้เจริญขึ้น กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างเสรี มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข บรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ทุกคนในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยการร่วมมือกันของบุคลากรทุกฝ่าย คือ ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีการยอมรับและไว้วางใจในบุคลากรทุกฝ่าย บรรยากาศและสภาพแวดล้อมมีผลสัมฤทธิ์ต่อเด็ก การศึกษาในวัยเด็กเล็กเป็นบันไดขั้นต้นในการศึกษาเท่านั้น พ่อแม่ทุกคนย่อมคิดถึงการศึกษาและอนาคตของลูก จึงพยายามอย่างสุดความสามารถเพื่อให้ลูกของตนเติบโตเป็นคนที่ดีเลิศ พ่อ แม่ ผู้ปกครองจำเป็นต้องให้ความรักและการเลี้ยงดูเอาใจใส่ในตัวลูกของตนและเด็กทั้งทางกายและจิตใจ สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนเกิดขึ้นได้เนื่องจากการแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูเด็ก ดังนั้นพ่อแม่ผู้ปกครอง จึงต้องเลือกสถานรับเลี้ยงเด็กที่มีบรรยากาศดีที่สุดให้ลูกของตน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องปรับปรุงพัฒนา ส่งเสริมบรรยากาศในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนให้เป็นศูนย์เด็กเล็กที่น่าอยู่ เด็กได้รับการเลี้ยงดูอย่างมีคุณภาพมีพัฒนาการที่สมวัยและมีความสุข (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2549, สิงหาคม 3)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กหรือศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในชุมชน จึงเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งทางสังคมที่จะทำให้เด็กอ่อนและเด็กก่อนวัยเรียนได้รับการเลี้ยงดูและอบรมที่ถูกต้องปลอดภัย ในขณะที่เดียวกันได้ให้ความรู้แก่พ่อแม่ ในการช่วยอบรมเลี้ยงดูลูกด้วย (กรมการฝึกหัดครู, 2549, หน้า 1) สถานรับเลี้ยงเด็กเป็นสถานที่สำคัญในการรองรับกระบวนการพัฒนาการของเด็ก โดยเป็นสถานอบรมเลี้ยงดูเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมเพื่อให้เด็กมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้เด็กรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีน้ำใจ มีความรับผิดชอบ และมีความสุข ซึ่งภารกิจต่างๆ เหล่านี้สถานรับเลี้ยงเด็กจะต้องจัดให้มีขึ้นอย่างครบถ้วน โดยมีผู้ดูแลเด็กทำหน้าที่ดูแลให้เด็กเล็กทุกคนเติบโตขึ้นตามพัฒนาการแห่งวัยอย่างถูกต้องตามหลักการดูแลเด็กเล็กซึ่งจะต้องจัดเตรียมสถานที่ดูแลเด็ก จัดเตรียมอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เป็นไปอย่างดีตามมาตรฐานทางวิชาการภายใต้การกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดจากภาครัฐ นอกจากนี้สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนยังมีผู้บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการและควบคุมดูแลให้กระบวนการดำเนินงานต่างๆ ตามภารกิจของสถานรับเลี้ยงเด็กสามารถอำนวยความสะดวกให้พัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2547ข, หน้า 5-6)

ในสถานการณ์ปัจจุบันทางสาธารณสุขจังหวัด โดยกระทรวงสาธารณสุขได้ออกหนังสือแจ้งให้โรงเรียนอนุบาล และสถานรับเลี้ยงเด็กในพื้นที่ เพิ่มความเข้มงวดในด้านความสะอาด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคปากเท้าเปื่อย สำนักงานสาธารณสุขได้ออกเอกสารและบทความทางวิชาการเผยแพร่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการเข้มงวดด้านความสะอาดทั้งสถานที่ ของใช้ ของเล่นเด็ก และดูแลกำจัดอุจจาระให้ถูกต้อง รวมทั้งความสะอาดด้านร่างกายโดยเฉพาะผู้ที่ดูแลเด็กที่เลี้ยงต้องล้างมือให้สะอาดทั้งก่อนและหลังขงนม ป้อนอาหาร เพื่อกำจัดเชื้อที่ติดบริเวณมือและให้เด็กใช้ช้อนกลางตักอาหารเวลากินอาหารร่วมกัน (ชลบุรีร้อยแปดดอกทอม, 2551, กุมภาพันธ์ 15) นอกจากนี้เรื่องสุขอนามัยที่เป็นเรื่องสำคัญแล้ว ปัจจุบันมีข่าวปรากฏมากมายเกี่ยวกับกรณีที่พี่เลี้ยงเด็กทำร้ายเด็ก ทั้งการเจตนาทำร้ายร่างกายจนได้รับบาดเจ็บ การลงมือตบตีเด็ก รวมถึงความประมาทของพี่เลี้ยงอันจะนำมาซึ่งอุบัติเหตุต่างๆ สิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองวิตกกังวล และเป็นการยากในการให้ความไว้วางใจกับสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนและตัวพี่เลี้ยงเด็ก

ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวประกอบกับข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บมาพบว่าสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนหลายแห่งเป็นตึกแถว สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนไม่มีความเป็นธรรมชาติ มีบุคลาการดูแลเด็กไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก อากาศในห้องเรียนถ่ายเทไม่สะดวก ประมวลแล้วบรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนดังกล่าวไม่ดี สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนคือโรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็ก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองของเด็กที่มีต่อบรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 เพื่อนำผลการศึกษาใน

ครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนต้องปรับปรุงแก้ไข จัดบรรยากาศในสถานรับเลี้ยงเด็กให้เด็กทุกคนในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนอยู่อย่างมีความสุข มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา ให้เจริญเติบโตอย่างสมวัย มีความสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข แบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูลูกของผู้ปกครองที่ส่งเด็กมาเลี้ยงในสถานรับเลี้ยงเด็ก เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนให้ประสบความสำเร็จเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามเป้าหมายสูงสุดและปรัชญาขององค์กร

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองของเด็ก ที่มีต่อบรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองของเด็ก ที่มีต่อบรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อครัวเรือนต่อเดือน และความเกี่ยวข้องกับเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครู บุคลากรผู้ปฏิบัติการและผู้ปกครองของเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ วางแผนดำเนินการปรับปรุงและจัดบรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนให้เหมาะสม ส่งเสริมพัฒนาการและคุณภาพของเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูส่งเสริมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กเป็นสำคัญ เพื่อเด็กสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามบริบทของสังคมและมีความสุข ผู้บริหารสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนสามารถนำผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ มาใช้ปรับปรุงแก้ไขจัดบรรยากาศและพัฒนาสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนให้เป็นที่ยอมรับและเกิดความไว้วางใจในการที่ต้องส่งเด็กมาเรียนที่สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน และเพื่อให้การดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายสูงสุด

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อบรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 ประกอบด้วย จังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดสิงห์บุรีและจังหวัดชัยนาท โดยไม่นับรวมผู้ได้ตอบแบบสอบถามแล้ว

1. พื้นที่ดำเนินการ (study area) สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการที่ 5 ประกอบด้วย จังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดชัยนาท

ตาราง 1 จำนวนประชากร

สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน จังหวัด	จำนวนแห่ง	จำนวนผู้ปกครองคน
1. สระบุรี	5	165
2. ลพบุรี	20	588
3. สิงห์บุรี	2	40
4. ชัยนาท	4	57
รวม	31	850

ที่มา (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2549, สิงหาคม 3)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 จำนวน 31 แห่ง รวมผู้ปกครองทั้งสิ้น 850 คน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2549, สิงหาคม 3)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 จำนวน 31 แห่ง โดยการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 265 คน โดยใช้สูตรการคำนวณกำหนดขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดประชากรกลุ่มเป้าหมาย (proportional allocation) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายตามอัตราที่เหมาะสม คือ จำนวนผู้ปกครองของเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนที่ไม่นับรวมผู้ที่ตอบแบบสอบถามแล้ว (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2542, หน้า 123)

ตาราง 2 ตารางการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน จังหวัด	จำนวน แห่ง	จำนวนผู้ปกครอง คน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง คน
1. สระบุรี	5	165	52
2. ลพบุรี	20	588	183
3. สิงห์บุรี	2	40	12
4. ชัยนาท	4	57	18
รวม	31	850	265

ที่มา (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2549, สิงหาคม 3)

3. ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables)

3.1.1 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 26 ปี
- 2) 26 – 40 ปี
- 3) 41 - 55 ปี
- 4) มากกว่า 55 ปี

3.1.2 ระดับการศึกษา

- 1) ประถมศึกษา
- 2) มัธยมศึกษา / ปวช.
- 3) อนุปริญญา / ปวส.
- 4)ปริญญาตรี
- 5) สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 อาชีพ

- 1) รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
- 2) ธุรกิจส่วนตัว
- 3) พนักงานบริษัท
- 4) รับจ้างทั่วไป
- 5) อื่นๆ..(ระบุ).....

3.1.4 รายได้ต่อครัวเรือนต่อเดือน

- 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท
- 2) 10,000-20,000 บาท
- 3) 20,001-30,000 บาท
- 4) 30,001-40,000 บาท
- 5) มากกว่า 40,000 บาท

3.1.5 ความเกี่ยวข้องกับเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน

- 1) บิดา - มารดา
- 2) ปู่ - ย่า
- 3) ตา - ยาย
- 4) อื่นๆ (ระบุ).....

3.1.6 เหตุผลที่พาเด็กมาฝากสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน

- 1) สถานรับเลี้ยงเด็กมีชื่อเสียง
- 2) การเดินทางมาสถานรับเลี้ยงเด็กสะดวก - ใกล้ที่อยู่อาศัย
- 3) ผู้บริหารและครูดูแลและเอาใจใส่เด็กดี
- 4) มีความปลอดภัยและการแสดงความรับผิดชอบของสถานรับเลี้ยงเด็ก
- 5) ผู้ปกครองยอมรับบรรยากาศในสถานรับเลี้ยงเด็กแห่งนี้

3.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อบรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 มืองค์ประกอบ 8 ประการคือ

3.2.1 การเติบโตทางการศึกษาและสังคม

3.2.2 การยอมรับ

3.2.3 ความไว้วางใจ

3.2.4 ขวัญและกำลังใจ

3.2.5 ความสามัคคี

3.2.6 โอกาสในการแสดงความคิดเห็น

3.2.7 การปรับปรุงสถานรับเลี้ยงเด็ก

3.2.8 ความรู้สึกเอาใจใส่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนหมายถึง สถานศึกษาที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับด้านการเลี้ยงดูดูแล ให้ความปลอดภัย และจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย ทางด้านอารมณ์ ทางด้านจิตใจ ทางด้านสังคม และทางด้านสติปัญญาและมีความสุขภายใต้การดำเนินงานของเอกชน

2. บรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน หมายถึง ลักษณะเฉพาะภายในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนและบุคลากรในองค์การรับรู้ได้ ซึ่งแตกต่างกันตามสภาพของโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน

3. การเติบโตทางการศึกษาและสังคม หมายถึง การพัฒนาทางด้านวิชาการ สังคม ทักษะและเจตคติ เพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กอย่างต่อเนื่องสมัย

4. การยอมรับ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติของบุคคลภายหลังจากบุคคลนั้นได้เรียนรู้ในสิ่งต่างๆ จนเกิดความรู้ความเข้าใจไม่ว่าจากผู้บริหาร ครูผู้เลี้ยงดูเด็ก เด็กผู้ปกครองของเด็ก ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กหรือบุคคลทั่วไปนอกสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ในเขตตรวจราชการ 5

5. ความไว้วางใจ หมายถึง การแสดงออกในความเชื่อมั่นและไว้วางใจได้ของบุคคล ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการที่จะนำเด็กเข้าอยู่ภายใต้ความดูแลของสถานรับเลี้ยงเด็ก

6. ขวัญและกำลังใจ หมายถึง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การมีขวัญดีมีผลต่อพฤติกรรม การร่วมมือร่วมใจทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการยอมรับของผู้ปกครองและความสุขของเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนแห่งนี้

7. ความสามัคคี หมายถึง การร่วมมือกันระหว่าง ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และเด็ก ในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและมีความเต็มใจที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างมีคุณภาพ

8. โอกาสในการแสดงความคิดเห็น หมายถึง องค์ประกอบที่เอื้ออำนวยหรือช่วยสนับสนุนให้เกิดการแสดงออกซึ่งความต้องการของแต่ละบุคคล เป็นการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อให้การบริหารสถานรับเลี้ยงเด็กเป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

9. การปรับปรุงสถานรับเลี้ยงเด็ก หมายถึง การแก้ไขปรับเปลี่ยนสถานรับเลี้ยงเด็กในด้านสถานที่ เพื่อเพิ่มความสะอาด และปลอดภัย

10. ความรู้สึกเอาใจใส่ หมายถึง ความรู้สึกเอาใจใส่เป็นความปรารถนาภายใต้ความเมตตา ความกรุณา รวมถึงความรักและหวังดีซึ่งจะมีต่อสิ่งต่างๆ ที่แวดล้อมอยู่รอบตัว ซึ่งจะกระทำต่อเด็กและผู้ปกครองสามารถรับรู้ได้

11. จังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 หมายถึง การแบ่งเขตตรวจราชการโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและประสิทธิภาพ การดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนตามคำสั่งกระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แบ่งเป็น 4 จังหวัด คือ จังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดสิงห์บุรีและจังหวัดชัยนาท

12. ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ผู้อนุบาลและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5

13. ครู หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลเด็กทุกคนในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน

14. บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน หมายถึง ผู้มีหน้าที่ทำงานภายในสถานรับเลี้ยงเด็ก อันได้แก่ ครู ผู้ดูแลเด็ก เจ้าหน้าที่ธุรการ นักการ เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อบรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ได้กำหนดตัวแปรตามกรอบแนวคิดที่ สรุพล พุฒคำ (2548, หน้า, 20-28) ได้สรุปตามแนวคิดของ ฟอกซ์ (Fox) ซึ่งได้กล่าวถึงองค์ประกอบบรรยากาศสถานศึกษา และนำมาประยุกต์เขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังภาพที่ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผู้ปกครองของเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 ที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อครัวเรือนต่อเดือน และความสัมพันธ์กับเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบรรยากาศในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนต่างกัน